

Z glave kralja zdrkne krona in pade na tla, kjer se razbije na mramornatih tleh. Slišalo se je, kakor bi se razbila mrtvaška lobanja.

In ko me sestro je umoril,
Izroval grob je v hladnih tleh,

Pri teh besedah se kralj onesveščen zvrne s prestola ter udari z glavo ob trde mramornate stopnice. Krvaveč in stokajoč obleži v dvorani.

In vanj zagrebel me, — moj brat
v mladostnih dneh,

Kralj se je zvijal v smrtnem boju in kričal: Nehaj, mati, za božjo voljo, nehaj!
Toda stara kraljica ni mogla ustaviti pesmi, v srce pretresujoči melodiji je pela piščalka naprej:

A zdaj naj jezik tvoj,
Pri Bogu toži in ljudeh
Ter žalostni oznanja konec moj.

Pri zadnjih besedah popade vse navzoče groza. Kakor divji zbeže iz dvorane: dvorniki, gostje, pevc, gođci in služabniki. Čez stole, godala in pohištvo so plezali prestrašeni. Vsak je skušal, da čim prej zapusti kraj groze. Vse sveče so ugasnili, samo dve sta še goreli v prostrani dvorani.

In ko je zadonel zadnji glas pretresujoče pesmi, bila sta stara kraljica in nje umirajoči sin sama v dvorani.

Tiho je pokleknila kraljica k svojemu sinu, prijel njegovo krvavo glavo ter jokala bridke solze, ki so kapale na njegovo blede lice.

Počasi je ugasnila ena gorečih sveč.

Stara kraljica je jokala in molila še dolgo v noč ob mrtvem truplu svojega sina, ugasnila še zadnjo svečo — slednjič pa zlomila piščalko, da ne bo nihče več slišal žalostne tožbe nesrečne hčerke.

Škornjički s kruha.

Prevel Marko Kranjc.

I.

Solnce je leglo za obzorje in hud mrz je potegnul.

Simonovka je vrgla na ognjišče drva, ko nekdo na vrata potrka. Beračica zaprosi s trepetajočim glasom miloščine. Za roko drži malega dečka, izstradanega do kosti, ki se je tresel od mraza, da so mu zobje glasno šklepetali.

Ze trem potepačem sem danes napolnila malhe! Poberi se, nič ne dam! zakriči Simonovka ljuto nad siroto.

Samo košček kruha prosim, za tega malega! Delajte, kakor delam jaz, pa boste imeli kruha dovolj!

Beračica se ne gane.

Pa vam ga naj Bog iz nebes pošlje! zarohni Simonovka ter zaloputne dveri.

Beračica odide, Simonovka pa se zopet brzo obrača po hiši.

Vzorna snaga in red vlada po vseh kotih. Skrinje so ji polne perila in platna, ki ga je natakala sama; mož in sinček lepo toplo oblečena. V gospodinjstvu Simonovki daleč naokoli ni para. Delavna je, varčna in skrbna; prva vstaja že pred svitom, a zadnja leže k počitku.

Nje mož, pridni Simon, je bil lončar in imela sta lep kos posestva. Nikdar jima ni bilo sile, pa še na stran sta si lahko djala kak krajcar za stare dni.

Vežna vrata se zopet odpro in negotov ter boječ otroški glas jokaje prosi kruha.

Bil je to oni mali deček, ki smo ga videli ravno prej pri beračici. Mati ga je poslala zopet nazaj, nadjaje se, da morebiti on gane trdo srce gospodinjinjo.

Glej, da izgineš in vrata mi zapri! se zadere Simonovka in popravlja naprej po hiši. To je prava kazen, božja s temi potepuhi, godrnja sama pri sebi, človek nima nikdar miru pred njimi. Ko bi hotela vsakega berača nasitiiti, nazadnje lahko sama vržem beraško torbo čez rame.

Mamica, se oglasi sladko proseč mali Milko, njeno edino dete, dajte mi malo ilovice! Boste videli, mamica, nekaj zelo lepega napravim iz nje.

In obesi se materi krog vratu ter mlo prosi: Dajte, mamica, ilovice, dajte!

Ne morem, ljubček moj, ne morem. Ilovice je zmrznila.

Pa jaz čem imeti! zacepeta mali z nogo in vdari v jok.

Bodi dober, Milko, ga miri mati, zapojem ti pesmico o angelčkih!

N... ne... čem!

Povem ti povest o razbojnikih.

Ne... ne... maram! Ilovice, mamica, ilovice mi dajte!

Jecal je dečko od joka, drgnil si s prsti oči, mati pa se je zamislila v bodočnost svojega sinčka. Kako je samo nadarjen in spreten moj Milko! Kako krasne stvari zna napraviti iz ilovice, Mater božjo z Detetom, angele in svetnike božje, ravno take, kakor stoje na oltarju v naši cerkvi, a nikdo ga ni učil!

Ko vidi, da mali Milko ne neha jokati, gre v omaro, razreže kolač novopečenega kruha, izreže mečo, pa jo da fantku.

Tu imaš! Napravi si iz tega, kar ti drago! Deček se hipoma umiri in za kratko časa pokaže materi par lepih škornjičkov, ki jih je bil zgnel iz kruha.

Oj, kako so lepi in lični! se začne mati čuditi. Položi jih na mizo, da jih vidi oče, kadar pridejo!

V tem se odpro vrata in v sobo stopi oče Simon, a nekam potrč in zamišljen.

Ubogi ljudje! vzdihne in vrže kapo na mizo. Kaj se je zgodilo? vpraša žena.

Na poti za vasjo sem našel dve sirotici, izstradani in napol goli, da ju je žalost pogledati. Pa ravno na sveti večer, ko se vse veseli in radosti, sta revici tako žalostno končali!

A kdo pa ste bili? vpraša Simonovka.

Žena tako okoli tvojih let je bila, pa dečka je imela pri sebi, nič večji nič manjši ni bil od našega Milka. Videlo se je, da je nesrečna mati čutila bližajočo se smrt; ovila je bila sinčka v edino luknjato jopico ter ga tesno stisnila k sebi, da so ji ga komaj izvili iz objema. Moj Bog, kako so ljudje na svetu ubogi!

Mali Milko je pustil svoje igrače in pozorno poslušal očetovo pripoved.

Simonovka pa je vsa prebledela in s strahom gledala na škornjičke, ki jih je bil Milko napravil iz kruha; v ognjenem žaru so se ji zdeli rdeči ko kri...

Sedli so k večerji, a nobenemu ni dišalo. Nehote so mislili vsi na zmrazilo beračico z otrokom in silno težko jim je bilo pri srcu.

Po večerji začne mali Milko tožiti, da ga glava boli. Obraz mu je gorel, a roke mrzle ko led. Hud kašelj ga jame dušiti.

Simonovka ga položi v posteljo. Vedno večji strah jo prevzema.

Otroci so bolehalo tega leta zlasti na vnetju grla in na mrzlici, in mnoga gomilica zemlje je vstala na vaškem pokopališču.

II.

Minilo je leto. Zopet je sveti večer.

Temna noč se je razgrnila nad zemljo in zvonovi so vabili k polnočnicam. Cerkev je polna pobožnega ljudstva, samo Simonovke ni. Doma pri ognjišču sedi in bridko, bridko joka...

Milko, moj Milko! ihti in žaluje v enomer, zakaj te je vzela smrt? Ali ti je bilo hudo pri mami? Oh, jaz sirota nesrečna!

Leto je že tega, a njej se zdi, kakor da je to bilo včeraj, ko mu je položila v ledene ročice sveti križ. Mrzel je bil in bled, a lep ko sam nebeški angelček. Opravila ga je v novo obleko ter mu obula one škornjičke iz kruha...

Odkar so odnesli sinčka na vaško pokopališče, je veselje zapustilo Simonovo hišo...

Lahno se odpro vrata.

Simonovka dvigne objokan obraz in na pragu zagleda — svojega Milka. Čudno bled je. Oči so mu zaprte in v sklenjenih ročicah drži križ — kakor takrat, ko je ležal v rakvi.

Simonovka hoče steči k njemu, da ga pritisne na neutolažljivo svoje srce, a neka nevidna moč jo je prikovala na klop.

Usmilite se me, mamica draga, in sezujte mi škornjičke iz kruha! spregovori Milko z izmučenim glasom.

Pridi k meni, sinko dragi! Pridi k meni. — zlato dete moje! Srce moje, prid k meni!

Ne morem, mamica, ne morem...

Zakaj ne? Otroci sme priti vsikdar k svoji mami. Pridi!

Stegala je roke k njemu, a Milko stoji kakor priklenjen.

Mamica, sezujte mi škornjičke! Neizmerne so težki. Angele, ki nosijo otročiče v nebesa, mene ne morejo vzdigniti od zemlje.

Ah, zaplaka nesrečna mati, jaz te rešim tega bremena!

Zbere vse moči, da se vzdigne in — in prebudi se!

Bila je noč in grobna tišina je vladala.

Preplašena se nagne Simonovka nad sinčkovo posteljico. Spaval je mirno živ in zdrav.

Polna iskrene hvaležnosti pade na kolena, sklone roke in zahvali dobrega Boga, da so bile to le sanje.

Oh, Gospod! Prihrani mi to žalost! — Varuj me te nesreče! — Kaj bi počela brez Milka, brez svojega predragega deteta?

Rudečica ji hipoma oblije obraz. Spomnila se je beračice, ki ni mogla rešiti svojega deteta in je z njim vred bedno umrla. Vest jo jame griziti. Kaj si storila s sirotama, ki sta potrkali na tvoja vrata?

Odpusti mi, Gospod! in Simonovka gorko zaplaka.

Materin jok prebudi sinčka.

Kaj vam je, mamica? vpraša čudeč se mali deček.

Mislila sem na ono ženo in dečka, ki sta bila včeraj pri nas.

Odšla sta že gotovo k ljubemu Bogu v nebesa, reče deček. Tam pa ni zime.

III.

Krasen ali mrzel dan se je zasvetil. Sipe na oknih so kakor zakovane v ledeno cvetje, ki se kakor demant blesketa na solnce.

Mamica, mamica! zakliče naenkrat mali Milko, ki je radovedno gledal skozi okno, glejte ju, mi-mo naše hiše gresta!

Simonovka stopi radovedna k oknu in zares zagleda ono ženo, ki je prosila včeraj pri njej kako miloščino.

Ko je bila včeraj beračica prišla za vas, se je od glada in mraza zgrudila kakor mrtva na tla in tako so jo našli v nezavesti.

Simonovka leti pred hišo ter ju pokliče. Posadi ju k topli peči, nahrani ju ter ovije v tople rute, napolni jima torbo z jedili in še denarja povrh jima stisne v roko.

Jokaje se ji zahvaljuje beračica.

Poplačala si me, ji pade srečna Simonovka v besedo, ker si mi pomirila vest. Če srečaš na poti še kakega siromaka, pošlji ga v mojo hišo! Gospod župnik so nas učili: Eden greh lakomnosti se mora popraviti s stomi deli usmiljenja!

Nov pomočnik.

Prevel IL.

V nekem majhnem mestecu je živel nekdanji priden in pobožen krojač, ki je kaj marljivo delal od zgodnjega jutra do poznega večera. Kljub vsi svoji pridnosti pa le ni bil v ugodnem gospodarskem položaju, komaj toliko si je prislužil, da je borno preživil svojo družino, obstoječo iz žene in kopice otrok.

Pogosto je krojač vzdihoval pri svojem delu, ko je premišljeval o slabih časih. Rad bi bil še bolj delal, toda ni bilo odjemalcev, ki bi mu plačali delo.

Časi so pa postali vedno slabši, in prišlo je tako daleč, da ubogi krojač ni mogel imeti nobenega pomočnika več. In ko je bil zadnji učenec oproščen in si je zvezal culico, da gre v tujino, ni se oglasil nobeden nov učenec več. Ljudje so mislili, kaj bi se pri njem naučil, saj ne dobi drugega dela, kakor stare cunje krpati.

Nekega dne proti večeru potrka na vrata neki krojaški pomočnik, pozdravi in prosi, naj ga sprejme v službo. Krojač mu potoži svojo revščino in da bi ga rad sprejel, če bi le imel kaj dela.

Tuji pomočnik pa ga zagotavlja ter mu prigo-varja, naj ga le sprejme, kjer on dela, tam je vedno sreča.

Po dolgem prigovarjanju se uda krojač ter reče: No, pa naj bo! Poskusiva za en teden! Nekaj krpanja še bom že imel, misli sam pri sebi.

Drugo jutro sta začela šivati. Mojster se je kar čudil, kako hitro je sukal novi pomočnik šivanko, da mu je roka bliskovito letela sem in tje. Med delom je začel mojster natančneje opazovati novodošlega pomočnika, ki je bil zelo čudne postave. Bil je dolg in suh kakor nit. Obraz je bil nelep in je napravil neprijeten utis. Cela glava je bila precej slična kozlovi glavi. Vrh tega pa je imel pomočnik navado, da se je pri vsakem stavku nasmejal ter prav po kozlovsko zameketal.

Komaj sta delo začela, že vstopi nek tuji gos-pod, ki si naroči novo obleko in položi takoj denar za sukno na mizo. Tresoč se veselja se suče in skače krojač okoli tujca. Dolgo že ni imel te sreče, da bi komu umeril novo obleko!

Ko je tujec odšel, se oglasi novi pomočnik:

Vidite, mojster, da sem imel prav! Z menoj pride sreča v hišo. Mehehehe!

Res, prav res! se nasmehe krojač.

Deset tolarjev je dal gospod za sukno? vpraša pomočnik. Nu, osem jih dajte za sukno in dva pa obdržite — mehehehe!

Bog ne daj! vzklikne krojač. Ne, to bi bil greh, in po krivici pridobljen denar ne prinese sreče!

Bežite no z grehom, takaj besede ne poznam — mehehehe, odvrne z odurnim zasmehom pomočnik. Se vam pozna, da ste zakotni krojač. To bi morali videti v velikih mestih! Tam bi naj bil kak nov odjemalec tako neumen, da bi dal denar za sukno naprej! Od desetih bi si gotovo mojster pridržal pet. Tako ima vsaj neko odškodnino za obleke, za katere mu ostanejo odjemalci dolžni. Tisti denar je itak s hudičem! Mehehehe.

Pobožnemu krojaču so take besede smrdelo. Odgovori mu popolnoma mirno: Krivični krajcar de-vet pravičnih požre!

Hm, s tem boste vi daleč prišli, posmehuje se pomočnik s svojim neprijetnim meketanjem.

Medtem je prinesla mojstrovka sukno, ki je bilo fino in močno. Krojač je začel prirezavati, pomočnik ga je od strani opazoval.

No, mojster! Vaš starejši sin potrebuje sukno in gospej mojstrovki bi dobro pristojala nova jopa. Režite pametno in vržite kose sem, k vragu — mehehehe!

Kaj še? K vragu bi prišel, če bi samo trohico tega sukna porabil.

Mojster je rezal pošteno in pravično, pomočnik pa ga je neprestano pikal in zbadal ter opazoval s strupenimi pogledi.

Tekom prvega dneva je prišlo toliko naročil, da je bilo za celi teden dosti dela. Pomočnik je res prinesel srečo v hišo. Ugajal mu seveda ni in najraje bi ga bil kar drugi dan odslovil, toda sprejel ga je za celi teden.

Tudi ne bi sam dela dogotovil v štirinajstih dneh. In drugega takega pomočnika ni bilo dobiti na celim svetu. Delal je za tri.

Sledeče dni sta pridno nadaljevala delo med različnimi pogovori; pomočnik je brez presledka zbadal mojstra, vmes pa je zvenel njegov meketajoči smeh. Mojster se ni dosti zmenil za njegove zbadljive besede. Misli si je, pikaj in zbadaj in smej se, koliko in kako grdo hočeš, da le pridno delaš.

Tako je shajal mojster s svojo potrpežljivostjo in svojim mirom mnogo boljše, kakor če bi mu vedno odgovarjal ter se z njim prepiral.

Prišla je nedelja. Mojster in njegova družina je spala eno uro dalje kot v delavnik, saj je nedeljo določil Bog za počitek. Mojstrovka je v soboto zvečer delavnico lepo pometla in pospravila. Zelo se je torej začudila, ko je pogledala v nedeljo zjutraj v sobo in našla pomočnika pri delu.

Oblečeno je imel lepo belo srajco, ki pa je bila spredaj na prsih odpeta, in mojstrovka je z grozo opazila, da so cela prsa pokrita z dolgimi črnimi kocinami.

Hitro gre k možu ter ga vpraša, zakaj pusti pomočniku v nedeljo delati, saj je vendar delavnico prejšnji večer lepo pometla in sedaj je zopet vsa nastлана z odpadki.

Kaj? On dela? se začudi mojster in hiti v delavnico.

Dobro jutro! pozdravi pomočnika. Kaj pa mislite, da danes delate? Ali ne veste, da je nedelja?

Hva lepa, mojster, vem, vem! mehehe!

Slišite! Opustite vendar vaš neumen smeh! se hudeje mojster. Danes je nedelja, dan počitka. Danes se ne dela!

Vi mi vendar ne boste dela očitali! se zagovarja pomočnik ponižno. Za koga pa delam? Za sebe ali za vas? Vendar za vas! Jaz sem pač navašen dela in ne poznam lenobe. Ali ne poznate pregovora: Lenoba je vragova klop in vsega zlega začetek? Mehehe...

Naj bo! odgovori mojster mirneje. Sedaj ne hajte delati. Idite k zajutрку in se preoblečite! Tudi bi bila potreba, da se obrijete: Pogledajte se v ogledalo, izgledate kakor kozel!

Mehehehehe! mekeče pomočnik. Oprostite mojster, jaz se moram smeјati — mehehehe — ker me primerjate z kozlom! Mehehehe! No, pa naj bo kakor želite!

Nato odide v svojo sobo. Ko pride zopet nazaj, čutil se je mojster še bolj. Oblečen je imel fin črn frak, katerega krajci so segali skoraj do zemlje. Zadaј v žepu je bila dolga pipa in zraven nekaj kosmatega. Bržkone čop od pipe. Pod frakom je imel oblečen naprsnik iz rudečega katuna in hlače so bile iz pristnega nankinga. Na glavi ni imel klobuka, ampak kapico iz črnega žameta, obrobljeno z zlato vrstico. Za robom spredaj sta bili zatakneni dve dolgi peresi, ki sta izgledale kakor dva rožička. Obrat obraz je bil danes še bolj kozlu podoben.

Glej, glej, pozdravi ga mojster, tako nobel! Samo vaša kozlovska brada se mi nič ne dopade in kapica tudi ne. Spredaj ima tako čudne vogle, ravno tako, kakor bi tičali pod njo majhni rožički!

Da bi vas kozel natrkal z rožički, mehehehe. Mojster, če boste takšni, pa še danes grem, de pomočnik nevoljen.

Mir na Gospodov dan, odgovori mojster. Puštiva prepri. Ali imate molitvenik?

Ne, mehehehe!

Tu imate, vam posodim mojega, da greva v cerkev!

Zastoj mu je ponujal molitvenik, pomočnik se ga ni dotaknil, ampak se samo v zadregi smejal:

Mehehehe, mojster! Le tja položite, moram priznati — v svojo sramoto moram priznati — jaz ne znam — res ne znam brati niti črke.

Hm, hm! godrnja mojster. To je čudno, da tako izvrsten in učen krojač ne bi znal brati.

Res, mojster, ne znam! Nikar me ne silite iti v cerkev. Jaz ne morem iti v cerkev, hladni zrak

v cerkvi škodi mojim slabim prsam. Grem rajši malo na sprehod. Sveži zrak dobro de mojim prsam in tukaj je lep kraj! Kaj ne, mojster?

O, da, odgovori mu zgovorna mojstrovka. Če greste proti spodnjemu dolu, je takoj na levo pot v lepo skalnato dolino, ki se imenuje „lintvernova lukna“, in dalje naprej je velika skala, ki ji pravijo „vragova prižnica.“

Oh, to je lepo, tja grem! Poljubim roko, gospe mojstrovka! Želim vsem dobro pobožnost — mehehehe.

* * *

V nedeljo popoldne je imel krojač navado, da je šel s svojo družino na sprehod. Tudi danes se je podal v bližnjo gostilno izven trga, kjer so se navadno zbirali tržani. Mojster se je tam sešel z domačim gospodom župnikom. Med tem pride mimo novi pomočnik.

Kakšna postava pa je to? začudi se župnik. Pogledajte, mojster, to čudno postavo, ta sumljiv obraz, in kakor ta postava čudno šepa!

Res, on šepa, tega pa nisem dozdaј opazil, de mojster počasi in gleda za odhajajočim.

Kako? Vi ga poznate, mojster?

To je moj nov pomočnik! odgovori važno mojster. Dopadlo se mu je, da ima zopet pomočnika.

Župnik je pa začel izpraševati mojstra o novem pomočniku.

Kaj pravite, mojster! vzklikne slednjič župnik. Kakor kozel izgleda, mekeče kakor kozel, pod kapo se vidi kakor bi imel roge, šepa, ne upa si prijeti za molitvenik, ne prenese cerkvenega zraka? Ja, mojster, za božjo voljo, kako morete imeti tega kozla pri vaši krščanski hiši! Zahvalite Boga, da sem prišel danes z vami skupaj. Vaš pomočnik je ja — živ peklenšček!

Krojač je skoraj omedlel, tako ga je prevzela ta misel, — da, da, sedaj mu je vse jasno, obilica dela, slabi nasveti, njegove zasmehujoče in zbadljive besede, če je kaj pobožnega govoril. Če so pri mizi molili, začela mu je z nosa teči kri, da je moral iz sobe. Ne mesa in ne krompirja si ni solil, in kar zadaj gleda iz žepa kot čop od pipe, to je peklenščekov rep.

Mojster, nadaljuje po kratkem molku župnik, hudega morate spraviti iz hiše, sicer vas bo pogubil z dušo in telesom. On vam sedaj služi, da bi na ta način dobil vašo dušo. Pazite, kaj vam povem, na ta način mu bova za vselej vzela veselje k povrnitvi.

Nato je razložil župnik cel svoj načrt strmečemu krojaču.

Tisti večer je v gostilni, kamor so zahajali pomočniki, nastal tepež, katerega je povzročil naš krojaški pomočnik. Tako dolgo je zbadal in izzival, dokler ni nastal prepri, kateremu je sledil tepež, pri katerem jih je nekaj obležalo.

Drugi dan, v ponedeljek, ni šel noben pomočnik na delo. Vsi so praznovali in pevaje hodili iz gostilne v gostilno. Zvečer pa je bila zopet rabuka. Zopet je bilo mnogo glav krvavih.

Samo naš krojaški pomočnik ni bil nič utrujen, tudi ni dobil nobene po glavi. Neumorno je v torek zjutraj vlekel iglo za rep ter vedno dobre volje meketal.

Ko je pa stopil župnik v delavnico, mu je hipoma minula dobra volja. Župnik začne izpraševati pomočnika.

Kako je tvoje krstno ime? Pomočnik je postal kar zelen.

Jaz nisem krščen! de v zadregi.

Torej si žid? vpraša župnik naprej.

Jaz nisem žid!

Ali si morebiti Turk? Si li potem celo pagan? Potuhnjeno je gledal pomočnik ter odgovoril: Jaz sem samo krojač! Mehehehe!

Hudič si! Zlobni duh! zagrmí župnik. Poberi se, peklenška pošast!

Sedaj se je začel hudič tresti. Med tem se je mojster pripognil pod stol, na katerem je sedel hudič, poiskal pripravno mesto, nastavlil svoje ostre škarnje in škre — odletel je hudičev rep.

Peklenšček je peklenško zatulil, skočil raz stol in zginit skozi vrata. Rep je pustil na tleh.

Župnik ga je pobral in shranil med druge posebnosti.

Krojača so pa slavili kakor junaka, dobil je vedno mnogo dela ter postal bogat in pa ugleden mož.

Krivega je zgrabil.

Priredil I. Z.

Mojster Florijan, znan pek po celim trgu in okolici, je vedno, kakor imajo tudi drugi to navado, tožil in rentalil nad svojo pekarno, češ, dandanes ni s pekarno nič več, nič več ne nese,

A pri vsem tem je bil eden najbolj bogatih tržanov in on sam je pričal o svojem blagostanju. Mogočen trebušček in masten podbradek sta naznanjala svetu, da se jima slabo ne godi.

Mojster Florijan je bil sitnež, sitnež prve vrste. Njegovi pomagači in vajenci so mnogokrat kleli mojstrovo sitnobo. Obrnil je včasih vse narobe; napravil z dneva noč, z noči dan in nalašč drugim v jezo.

Ker je moral po noči delati, je ropotal in razbijal včasih, da je vsem sosedom spanje pregnal.

Dolgo so prenašali tržani ta ropot, slednjič je bilo vendar krojaču Bendežu preveč. Napoti se torej drugi dan k mojstru Florijanu ter mu prepove ropotanje in motenje.

Mojster Florijan, rudeč ko kuhan rak od same jeze nad krojačevo predrznostjo, ga začne obsipavati z najljubeznivejšimi priimki, kiso padali kakor toča.

Seveda krojač tudi ni molčal in ko pozdravi Florijana „z napihjenim močnikom“, ga prime Florijan za vrat ter ga vrže iz hiše na cesto, tako da je ostalo nekaj suknje v pekovi roki in nekaj kože na cestnem tlaku.

Krojač mu priseže neizprosno osveto!

Dva tedna pozneje prinese sodnijski sluga pekarju povabilo, da naj pride čez osem dni v Maribor na sodnijo. Krojač ga toži zaradi razžaljenja časti. Prihodnjo soboto bo obravnava.

Mojster Florijan je klel vse krojače, sodnije, tožbe, časti in Bog zna kaj vse.

Ravno v soboto mora biti in še tako zgodaj, ob osmih!

Da je bilo tako zgodaj, ga je najbolj jezilo. Florijan je moral celo noč delati ter se je komaj ob šestih zjutraj vlegel spat. Ob dveh popoldan je navadno vstal, obedoval, se oblekel ter obiskal vse krčme, ki so kupovale od njega kruh. Ti obiski so trajali po največ do večera in potem je zopet začel svoje delo v pekarni.

Mojster Florijan je vedel, da ne sme zamuditi obravnave. Trg je bil samo 5 postaj od Maribora. Jutranji vlak je došel ob tri četrť na osem v mesto. Ravno prav k obravnavi.

Položaj ne more biti tako nevaren, si je mislil Florijan. Če krojač ne odjenja, pa še vložim jaz tožbo, saj me je on tudi zmerjal. Samo zamuditi ne smem, to je glavna stvar.

Usodepolna sobota pride. Florijan ga je spil iz jeze še kozarec več kakor treba, ter ropotal vso noč po stari navadi. Vleči se ni smel, ker bi lahko zaspal.

Nevoljen zbere vse potrebno skupaj, si kupi vozni listek, stisne sprevodniku nekaj okroglega v roko, da bi imel med potjo mir. Ta mu odkaže poseben oddelek. Florijan mu še naroči, naj ga v Mariboru gotovo pokliče, če bi zaspal. Ako ga pa ne bi mogel zdraмитi, naj ga kar vrže ven. Sprevodnik mu smeje obljubi.

Vlak se začne premikati in mojster Florijan kmalu trdno zaspi. Slučajno je bil v sosednem oddelku tudi potovalec, ki je smrčal, kakor stara mašina. Ta je pa bil namenjen v Celje, kamor je vlak prišel dve uri pozneje.

Vlak pride v Maribor. Popotniki prihajajo in odhajajo. Sprevodnik v tej zmešnjavi pozabi na peka. V zadnjem trenutku se spomni nanj, skoči v oddelek, a k nesreči k tujemu potniku, ga začne tresti, a ko se ta ne prebudi, ga prime za vrat in ga vrže iz vlaka.

V tem hipu se vlak odpelja. Potovalec, misleč, da so ga napadli, začne kričati: Roparji, tatje, morilci! ter razbijati z rokama okrog sebe kakor nor. Komaj so ga drugi ukrotili. Da se je potem hudoval na vse mogoče načine nad sprevodnikom in vso železnico, si lahko vsak misli.

Vlak pa je drdral dalje in dalje, od jedne postaje do druge, dokler ne pride v Celje. Tukaj se prebudi mojster Florijan ter pogleda skozi okno. O groza!

Svojim lastnim očem ne more verjeti, da ni v Mariboru. Vso nesrečo vidi jasno pred seboj. Zgubljeno vse, ne da se več spremeniti. Več ur od Maribora in ob osmih je obravnava. Kaj si je hotel. Vse rentaćenje in zmerjanje nad uradniki, sprevodniki, železnico ni pomagalo nič; kar je — je. Še le popoldan se vrne pek domov.

Nekaj dni pozneje prinese isti sodnijski sluga razsodbo. On je seveda zgubil, krojač dobil. Kazen se je glasila: 50 K v blagajno za uboge ali 10 dni zapora, 20 K sodnijski stroški, 10 K krojaču za suknjo in 10 K za bolečine. Vsa svota se mora plačati v osmih dneh.

To je bilo preveč. Plačal je, ker je moral; a opustil je pekarno ter živel kot razžaljen, a vendar bogat zasebnik od obresti svojega „spečenega“ kapitala ter želel vse krojače, odvetnike, sprevodnike tja, kjer paprika cvete.

